

Uzasadnienie

do projektu zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia.....

zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pradolina Bzury-Neru PLH100006

Działając zgodnie z § 5 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2009 r. w sprawie trybu kontroli aktów prawa miejscowego ustanowionych przez wojewodę i organy niespolonej administracji rządowej, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi pismem znak: WPN.6320.1.12.2011.AM.29 z dnia 27 marca 2014 r., wystąpił do Ministra Środowiska o dokonanie kontroli zgodności z przepisami powszechnie obowiązującymi zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 18 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pradolina Bzury-Neru PLH100006, zwanego dalej zarządzeniem. Minister Środowiska po dokonaniu kontroli stwierdził uchybienia i pismem znak: DP-074-50/36124/14/JJ z dnia 16 września 2014 r. wniósł o zmianę zarządzenia we własnym zakresie.

Minister Środowiska zwrócił uwagę, że cyt. „...*W załączniku nr 5 do ww. zarządzenia w działaniach ochronnych o nr 3, 5, 7, 10, 11, dotyczących ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk określono w sposób nieprawidłowy podmioty odpowiedzialne za wykonanie określonych zadań. W wymienionych działaniach ochronnych nałożono na właścicieli, dzierżawców, posiadaczy obszaru obowiązki zabezpieczenia siedliska przed zaoraniem, zalesieniem, zwiększenia ilości martwego drewna, usunięcia z drzewostanu gatunków obcych geograficznie poprzez systematyczne usuwanie klonu jesionolistnego *Acer negundo*...*”. W myśl art. 28 ust. 10 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2014 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.) w planie zadań ochronnych należy wskazać podmioty odpowiedzialne za wykonanie ustalonych działań ochronnych. W przedstawionym przepisie nie wskazano zamkniętego katalogu podmiotów, na które mogą być nałożone obowiązki. Nie oznacza to jednak swobodnej swobody kształtowania zakresu podmiotowego poszczególnych działań ochronnych, ponieważ przy opracowaniu planu zadań ochronnych – aktu prawa miejscowego, należy mieć na uwadze, oprócz postanowień ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, także unormowania i zasady konstytucyjne. W świetle art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483, z późn. zm) terenowe organy administracji rządowej, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego. Jednocześnie zasada praworządności wyrażona w art.

7 Konstytucji RP wymaga, żeby materia regulowana wydanym aktem normatywnym wynikała z upoważnienia ustawowego i nie przekraczała zakresu tego upoważnienia. Zgodnie ze stanowiskiem Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie, wyrażonym w wyroku z dnia 17 listopada 2011 r. (sygn. I FSK 88/11), należy stwierdzić, że zasada ta powoduje, że każde działanie organu administracji władzy publicznej musi opierać się na wyraźnej ustawowej podstawie kompetencyjnej, która z jednej strony daje organowi uprawnienie do konkretnego działania, z drugiej określa przymus obywateli do podporządkowania się takiemu legitymowanemu działaniu. Dopuszczalne jest wkraczanie w strefę praw i obowiązków obywatela oraz podmiotów prywatnych aktem innym niż ustawa, ale wyłącznie subsydiarnie oraz tylko na podstawie możliwie precyzyjnego upoważnienia ustawowego udzielonego w celu jej wykonania. Ponadto zgodnie ze stanowiskiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, wyrażonym w wyroku z dnia 11 maja 2011 r. (sygn. II SA/Gd244/11), akty prawa miejscowego podejmowane w oparciu o normę ustawową muszą ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu, ponieważ odstępienie od tej zasady narusza związek formalny i materialny między aktem wykonawczym a ustawą, co z reguły stanowi istotne naruszenie prawa. W związku z powyższym skoro ustawodawca w upoważnieniu ustawowym, zawartym w art. 28 ust 10 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, nie dopuścił w sposób wyraźny precyzyjny możliwości wkraczania w strefę praw i wolności obywateli oraz podmiotów prywatnych poprzez zobowiązanie ich do określonych działań to nie można w planie zadań ochronnych ww. kwestii regulować...”.

Ponadto Minister Środowiska wskazał, że cyt „ W załączniku nr 3 do zarządzenia, określającym zagrożenia dla zachowania właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, w odniesieniu do przedmiotów ochrony 6120 ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe, 7230 górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, 1324 nocek duży, 1096 minóg strumieniowy, 1903 lipiennik Loesela, wskazano, iż „nie analizowano istniejących i potencjalnych zagrożeń siedliska z powodu konieczności weryfikacji Standardowego Formularza Danych (SDF) w zakresie nadanych siedlisku ocen reprezentatywności, powierzchni ogólnej, stanu zachowania oraz oceny ogólnej” albo „Nie zidentyfikowano istniejących i potencjalnych zagrożeń dla gatunku z powodu konieczności weryfikacji Standardowego Formularza Danych (SDF) w zakresie nadanych gatunkowi ocen populacji, stanu zachowania, izolacji oraz oceny ogólnej. W załączniku nr 4 do zarządzenia w celach działań ochronnych, w odniesieniu do ww. przedmiotów ochrony ustalono iż „nie określono celów działań ochronnych z powodu konieczności weryfikacji Standardowego Formularza Danych (SDF) w zakresie nadanych siedlisku ocen reprezentatywności, powierzchni ogólnej, stanu zachowania oraz oceny ogólnej”.

W uzasadnieniu do zarządzenia wskazano iż na podstawie uzyskanych i zweryfikowanych informacji o danych przedmiotach ochrony zaproponowano ich usunięcie z listy przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Pradolina Bzury-Neru PLH100006, nie określając przyczyn postulowanego działania. W związku z powyższym należy stwierdzić, że w załącznikach dotyczących zagrożeń oraz

określających cele działań ochronnych powinna zostać przedstawiona jednoznaczna precyzyjna informacja w odniesieniu do ww. przedmiotów ochrony. W przypadku niewystępowania przedmiotu ochrony w obszarze Natura 2000 lub jego niskiej reprezentatywności bezzasadne jest analizowanie potencjalnych i istniejących zagrożeń dla tego przedmiotu ochrony i określenie celów działań ochronnych. Jednak z uwagi na konieczność odniesienia się do wszystkich przedmiotów ochrony znajdujących się na liście przedmiotów ochrony danego obszaru Natura 2000 w planie zadań ochronnych powinno się precyzyjnie określić powód odstąpienia od analizowania zagrożeń i wyznaczania celów działań ochronnych. Dlatego w załączniku określającym zagrożenia potencjalne lub istniejące dla przedmiotów ochrony obszaru oraz w załączniku określającym cele działań ochronnych należy, przy planowanych do usunięcia przedmiotach ochrony wskazać, iż „iż nie dotyczy (brak przedmiotu ochrony)”. Następnie, tak jak to uczyniono w planie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Rawki PLH100015 nie określa się dla danych przedmiotów ochrony działań ochronnych, ani wskazań do zmian w dokumentach planistycznych. Należy podkreślić, że odpowiednie wyjaśnienia opisujące m. in. przyczyny planowanych działań i przedstawiające przewidywaną procedurę usunięcia przedmiotów ochrony z listy przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 powinny znaleźć się w uzasadnieniu do zarządzenia...”.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi pismem znak: WPN.6320.1.12.2011.AM.35 z dnia 7 stycznia 2015 r. złożył wyjaśnienia dotyczące złożonych przez Ministra Środowiska uwag. Minister Środowiska w piśmie znak: DP-074-50/1147/14/JJ z dnia 14 stycznia 2014 r. poinformował Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi, cyt. „...informuję, iż przyjmuję przedstawione wyjaśnienia do uwag dotyczących działań ochronnych o nr 3, 5 i 7, ustanowionych w załączniku nr 5 do ww. zarządzenia i odstępuję od obowiązku dokonania zmian w tym zakresie...”

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi po przeanalizowaniu złożonych przez Ministra Środowiska uwag dotyczących działań ochronnych o numerach 10 i 11 dla siedliska przyrodniczego *91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe uwzględnił je. Zmieniono opis podmiotu odpowiedzialnego za realizację działań ochronnych na: „Organ sprawujący nadzór nad obszarem w porozumieniu z właścicielem, dzierżawcą lub zarządcą terenu. Właściwy miejscowo nadleśniczy”.

Zgodnie ze wskazówkami Ministra Środowiska wskazanymi w piśmie znak: DP-074-50/36124/14/JJ z dnia 16 września 2014 r. zmieniono opisy dla siedlisk przyrodniczych oraz gatunków nie występujących na terenie obszaru Natura 2000: *6120 Ciepłolubne, śródładowe murawy napiaskowe (*Koelerion glaucae*), 1324 nocek duży *Myotis myotis*, 1903 lipiennik Loesela *Liparis loeselii* i nadano brzmienie „Nie dotyczy – brak przedmiotu ochrony”.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi i Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu na podstawie sporządzonego planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pradolina Bzury-Neru PLH100006 wystąpili do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z wnioskiem znak: WPN.6320.1.12.2011.AM.36 z dnia 13 stycznia 2015 r. o wprowadzenie zmian w bazie obszarów Natura 2000.

W związku z wprowadzeniem do użytku służbowego „Instrukcji obsługi bazy danych obszarów Natura 2000” w dniu 12 września 2015 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi pismem znak: WPN-I.6323.72.2015.AM złożył do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska ponowny wniosek dotyczący aktualizacji Standardowego Formularza Danych dla obszaru Natura 2000 Pradolina Bzury-Neru PLH100006. Wniosek został zaakceptowany 16 października 2015 r.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu przeprowadziła w roku 2015 inwentaryzację siedlisk przyrodniczych: 6410, 6430 i 7140 w wielkopolskiej części obszaru Natura 2000 Pradolina Bzury-Neru PLH100006. Wyniki prac zostały uwzględnione w Standardowym Formularzu Danych.

Zmiany w Standardowym Formularzu Danych obejmują dodanie nowych 6 przedmiotów ochrony: 3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*, 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*), 1060 czerwończyk nieparek *Lycaena dispar*, 1149 koza *Cobitis taenia*, 1145 piskorz *Misgurnus fossilis*, 5339 różanka *Rhodeus sericeus amarus*. Dla wymienionych przedmiotów ochrony zidentyfikowano istniejące i potencjalne zagrożenia dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony, określono cele działań ochronnych oraz określono działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania.

Na podstawie sporządzonej przez Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska w Poznaniu ekspertyzy uznano za konieczne zmianę zapisów dla siedliska przyrodniczego: 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, którego obecność została potwierdzona w wielkopolskiej części obszaru Natura 2000 Pradoliny Bzury-Neru PLH100006. Zidentyfikowano istniejące i potencjalne zagrożenia dla zachowania właściwego stanu ochrony siedliska przyrodniczego, określono cele działań ochronnych oraz działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania.

W wyniku autokorekty zmodyfikowano zapisy dotyczące: 1096 minoga strumieniowego *Lampetra pleneri*, 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*) i *91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe w zakresie celów działań ochronnych oraz działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie

i obszarów ich wdrażania. Wskazano konieczność „*Uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiocie ochrony i uwarunkowaniach jego ochrony oraz podjęcie stosownych działań w oparciu o nowe dane*”.

Zgodnie z Wytycznymi Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska zmodyfikowano zapisy dotyczące działań obligatoryjnych i fakultatywnych dla następujących siedlisk przyrodniczych: 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*), 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion-elatoris*) oraz 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea*).

Zgodnie z art. 28 ust. 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651) w przypadku dokonywania zmiany planu zadań ochronnych, sporządzający projekt dokumentu winien umożliwić zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze zmianą tego dokumentu, a także zapewnić możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w art. 28 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz art. 3 ust. 1 pkt 11 oraz art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235, z późn. zm.).

Szczegółowy tryb dokonywania zmian w planie zadań ochronnych określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186, z późn. zm.). Zgodnie z § 6 w związku z § 2 ww. rozporządzenia, tryb sporządzenia projektu zmiany planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 obejmuje m. in. obowiązek podania do publicznej wiadomości informacji o zamiarze przystąpienia do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi Obwieszczeniem znak: WPN-6320.5.2014.AM.2 z dnia 3 grudnia 2014 r. podał do publicznej wiadomości informację o zamiarze przystąpienia do sporządzenia zmian planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pradolina Bzury-Nery PLH100006 poprzez:

- opublikowanie w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi od dnia: 4 grudnia 2014 r.;
- opublikowanie w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu od dnia: 11 grudnia 2014 r.;
- ogłoszenie na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi: od 3 grudnia 2014 r. do 29 grudnia 2014 r.;
- ogłoszenie na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu: od 11 grudnia 2014 r. do 2 stycznia 2015 r.;
- publikację w prasie Nasz Dziennik w dniu 5 grudnia 2014;

W trakcie konsultacji społecznych nie złożono uwag i wniosków.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi Obwieszczeniem znak: WPN-I.6320.3.2015.AM.2 z dnia 2 października 2015 r. podał do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do sporządzenia zmian planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pradolina Bzury-Neru PLH100006 poprzez:

-opublikowanie w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi od 2 października 2015 r.;

-opublikowanie w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu od 5 października 2015 r.;

-ogłoszenie na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi: od 2 października 2015 r. do 26 października 2015 r.;

-ogłoszenie na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu: od 5 października 2015 r. do 26 października 2015 r.;

- publikację w prasie Nasz Dziennik w dniu 5 października 2015 r.

W trakcie konsultacji społecznych nie złożono uwag i wniosków.

Zgodnie z art. 28 ust. 9 i ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi i Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu umożliwili zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 udział w pracach związanych ze sporządzaniem projektu planu zadań ochronnych. Jednym z etapów konsultacji społecznych związanych ze sporządzaniem projektu zmiany zarządzenia było spotkanie konsultacyjne, które odbyło się w dniu 27 marca 2015 r. w Łęczycy, na które zaproszono osoby i podmioty prowadzące działalność gospodarczą w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, przedstawiciele samorządów, organizacji pozarządowych, grupę ekspertów oraz inne zainteresowane grupy interesariuszy.

W publicznie dostępnym wykazie danych dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie zamieszczono informację o tworzonym projekcie zmiany planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, zgodnie z wymogiem art. 21 ust. 2 pkt 24 lit a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 28 ust. 9 oraz ust. 4 ustawy o ochronie przyrody Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi i Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu zapewnili udział społeczeństwa w opracowywaniu zmiany planu zadań ochronnych w trybie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235

z późn. zm.). Informację o opracowaniu zmiany planu zadań ochronnych podano do publicznej wiadomości Obwieszczeniem znak:.....z dnia..... poprzez:

- opublikowanie w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi od.....
- opublikowanie w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu od.....
- ogłoszenie na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi:.....
- ogłoszenie na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu:.....
- publikację prasie.....

Na etapie procedury konsultacji społecznych projektu zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pradolina Bzury-Neru PLH100006 wpłynęły następujące uwagi i wnioski:

- 1.....
- 2.....

Projekt zarządzenia został uzgodniony z Wojewodą Łódzkim pismem znak:..... z dnia.....

Projekt zarządzenia został uzgodniony z Wojewodą Wielkopolskim pismem znak:..... z dnia.....